

Idrett for FUNKSJONS- HEMMEDE

NYHETS
NR. 3/4-2008

ANSVARLIG UTGIVER:

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

INTERNETT: www.idrett.no

E-mail:
funksjh@idrettsforbundet.no

TELEFON: 21 02 90 00

REDAKTØR: Per-Einar Johannessen,
e-mail: per-einar.johannessen@idrettsforbundet.no
telefon 924 02 803

Gullår for Trude Raad

18-årige Trude Raad fra Breim har virkelig imponert på friidrettsbanen i år. I VM for døve ble det to gull. I senior-NM i Trondheim og i junior-NM i Stavanger, der alle hørende deltok, ble det henholdsvis tre sølv og tre gull i kastøvelsene slegge diskos og kule.

I VM i tyrkiske Izmir i september tok hun gullet i slegge etter et kast på 58,22 meter. Det var over fire meter lengre enn sølvvinneren Rymma Filmosjkina fra Hviterussland som ble stående med 54,08 meter.

I diskos ble det gull etter at hun hadde forbedret sin personlige rekord med en meter til 47.55.

Av andre meritter nevnes gull i slegge og sølv i kule under nordisk juniorlandskamp i Bergen og 14. plass i slegge under junior-VM i Polen.

Neste store mål for 18-åringen er junior-EM i juli i 2009. - Kravet for å komme til dette mesterskapet er 55 meter i slegge, og det har jeg allerede klart. Målet i EM er å kaste lengst mulig og havne blant de fem beste, sier Raad som representerer Breimsbygda IL og Gloppen FIL.

Trude har trent friidrett i åtte år. I 12-årsalderen begynte hun med kast, og hun gir treneren Jørund Årdal mye av æren for at hun har nådd så langt.

- Han har vært med på nesten alle treningene og fulgt meg

hele veien. Han vet hva som skal til for at jeg skal bli så god som jeg vil. Ellers har jo familien min betydd mye for meg. Uten dem så hadde jeg ikke vært der jeg er nå, sier hun.

Selv om Trude er hørselshemmet, trener hun sammen med hørende.

- Alle treningene foregår i et hørende miljø, og det går ganske greit. De som jeg omgås med, vet at jeg hører dårlig. Så de tilpasser seg etter det. Treneren min vet også hvordan han skal kommunisere med meg, og det er som regel ikke et problem å få med seg informasjon.

Hvordan tror du norsk idrett kan få flere hørselshemmede med?

- Det kan skje ved å tilrettelegge treningene bedre. Mange døve vil kanskje ikke delta på "hørende" treninger, der alt foregår muntlig. Det kan være vanskelig i forhold til det å få med seg informasjon. Derfor synes jeg det er viktig med trenere som kan tegnspråk, eller at det er noen som kan tolke på hver trening. Dette tror jeg vil få flere døve til å starte med idrett. Da trenger de ikke å være redde for å gå glipp av noe på treningene.

Trude kunne glede seg over gull og sølv i VM for døve.

Hørselshemmede Trude Raad er bare 18 år, men hun har allerede rukket å nå langt i sin idrett.

I DETTE NUMMERET:

- [Jublet for Rosenborg-pris](#) • [En rapport fra et VM](#)
- [Glimt fra Kunnskapsturneen 2008](#) • [Jakter på nye triumfer](#)

Jublet for Rosenborg-pris

6. desember ble Trøndersk Idrettsgalla arrangert i Trondheim Spektrum med rundt 1000 personer i salen. 14 priser ble delt ut, og tre av dem ble vunnet av personer tilknyttet idrett for funksjonshemmede.

Kjelkehockeyspilleren Stig Tore Svee (Rosenborg Ishockeyklubb) stakk av med tittelen "Årets funksjonshemmede utøver" i konkurranse med curlingspillerne Geir Arne Skogstad og Lene Tystad (begge Trondheim Curlingklubb).

I kategorien "Årets ildsjel" var Thorleif Eliassen nominert. Han har i en årrekke vært sentral i arbeidet med funksjonshemmede i Håndball Region Midt-Norge og på lokalt plan. Denne gangen gikk prisen til Kåre Vårvik fra Leinstrand IL. I kategorien "Årets lag" var Flatås Lions, et fotballag for utviklingshemmede, nominert sammen med Tangmoen IL (breddeklubb i fotball) og Byåsen Håndball (elitelaget). Byåsen kunne for andre år på rad motta prisen.

Delte med andre

Flatås Lions kunne likevel juble for en pris under Trøndersk Idrettsgalla. Lionslaget vant "Årets RBK-pris" på hele 50.000 kroner.

- Vi er veldig stolte av denne prisen. Den betyr mye for både oss og fotball for funksjonshemmede generelt. Vi har også bestemt oss for å dele prisen med de andre lagene i Trøndelag som spiller i serien for utviklingshemmede, sa trener og primus motor, Helge Gudmundsen, under prisoverrekkelseren.

Kan lære av

Kultur- og kirkeminister, Trond Giske, var også til stede under Trøndersk Idrettsgalla. Han syntes det var svært positivt at idrett for funksjonshemmede fikk så mye oppmerksomhet.

- Veldig flott at flere av prisene hadde kandidater innen idrett for funksjonshemmede. Ta for eksempel Flatås Lions. Måten de jobber på i denne klubben tror jeg mange kan lære mye av, sier Giske. Han ser også utfordringene som norsk idrett står overfor i forhold til rekruttering. - Som jeg har skjønnet det er dette ei stor utfordring. Det er en vei å gå, men jeg håper at vi etter hvert får flere aktive utøvere, sier Giske.

Kultur- og kirkeminister, Trond Giske (midten bak), var glad for at idrett for funksjonshemmede kom i fokus under Trøndersk Idrettsgalla. Her sammen med aktive og ildsjeler: Helge Gudmundsen (bak t.v.), Thorleif Eliassen (bak t.h.), Lene Tystad (foran t.v.), Stig Tore Svee (midten foran) og Geir Arne Skogstad (foran t.h.). (Foto: NIF)

Flatås Lions, fotballag for utviklingshemmede, fikk RBK-prisen på 50.000 kroner under Trøndersk Idrettsgalla. Her mottar trener Helge Gudmundsen (nr. 2 t.h.) prisen fra Rosenborg-direktør Nils Skutle (nr. 3 t.h.). Helt til høyre på bildet, konferansier Tore Strømøy. (Foto: NIF)

I 2007 og 2008 tok Norge VM-gull i rullestolcurling. Nå ser curlinglaget ut til å bli ett av Norges sterkeste kort under Paralympics i 2010. På bildet ser vi trener Thoralf Hognestad (bak t.v.), Espen Rasmussen (osteopat), Anne Mette Samdal (foran f.v.), Lene Tystad, Geir Arne Skogstad, Jostein Stordahl og Rune Lorentsen (skip).

Jakter på nye triumfer

Saken fortsetter. [Bla til neste side >](#)

Skip Rune Lorentzen og Geir Arne Skogstad i aksjon under Paralympics i 2006. Begge er sentrale spillere på landslaget også i dag. (Foto: NIF)

Det norske landslaget i rullestolcurling ser ut til bli ett av Norges største gullhåp i vinter-Paralympics i Vancouver i 2010. Laget har også satt seg store mål framover.

- Målet er å ta medalje i VM, aller helst å forsvare gullet fra forrige mesterskap. Det samme målet har vi for Paralympics 2010. Medalje er ok, men gjerne ta gull, sier curlingspiller Geir Arne Skogstad.

Skogstad, som spiller i Trondheim Curlingklubb, har vært med på curlingevenytret siden Norge deltok i sitt første store mesterskap i 2004. Læringskurven har vært bratt, men Norge har likevel vunnet VM de to siste årene.

Foruten Skogstad, består landslaget av Rune Lorentsen (skip), Halden Curlingklubb, Jostein Stordahl, Halden Curlingklubb, Lene Tystad, Trondheim Curlingklubb og Anne Mette Samdal, Trondheim Curlingklubb. Trener er Thoralf Hognestad mens Espen Rasmussen er osteopat og lagets helsepersonell. Og i bakhånden har laget Pål Trulsen som er sportssjef i Norges Curlingforbund.

Vant turnering

Neste store mesterskap for Norge er VM i Vancouver i 2009 (22.-28. februar). Dette

blir også et prøvemesterskap for arrangøren.

- Vi skal spille i den nye curlinghallen som er bygd for Paralympics i 2010, sier Skogstad.

Norge viser også muskler et par måneder før VM. I midten av november gikk de like godt til topps i ei [internasjonal turnering](#) i Sveits. Her ble Skottland slått 12-2 i semifinalen og Sveits 8-0 i finalen.

I januar skal landslaget sannsynligvis til Hvidovre for å spille i ei turnering mot stående spillere. Og like før VM er det treningsamling.

- Målet å forsvare VM-tittelen. Men dette mesterskapet blir bare et delmål i forberedelsene til Paralympics i Vancouver, sier Skogstad.

Isen er dårlig

De største utfordringene framover for curlinglandslagsspillerne er de lokale treningsforholdene.

- I dag er de langt fra tilfredsstillende. Halden får riktignok gode forhold når hal-

len bare blir ferdig. I mellomtiden blir det en del turer til Snarøya for haldenserne for å spille på god is, sier Skogstad.

I Trondheim er det mildt sagt kritisk. Treningsforholdene i Leangen Ishall er så dårlige at man ikke kan forvente å øke de individuelle ferdigheter i særlig grad.

- Vi som er fra Trondheim må derfor hver fredag sette oss i bilen og kjøre to timer til Oppdal for å finne gode nok forhold. Så er det hjem igjen om kvelden. Av og til trener vi også i den nye ishallen i Bjugn på Fosen, det er også nesten to timer med reise. Isforholdene i Bjugn er heller ikke optimale, men vi håper iskvaliteten kommer seg i løpet av sesongen, sier Skogstad.

Slitsomt

Han mener at det er nødvendig med gode

treningsforhold for å kunne få topplasseringer internasjonalt.

- For å forsvare VM-gullet og ta medalje i Paralympics i Vancouver, er vi avhengig av å øke de personlige ferdigheter. Dette er som sagt ikke mulig å få til i Trondheim. Derfor er vi nødt til å reise langt for å finne god is, men det er jo litt slitsomt, sier Skogstad.

Økonomisk står det imidlertid bra til med landslaget i rullestolcurling. - Vi er jo heldige som får lagstipend fra Olympiatoppen etter våre prestasjoner internasjonalt. Økonomien er derfor brukbar på landslagsnivå. I klubbene er det mer skralt. Trøndernes høyeste ønske er å få til en curlinghall i Trondheim slik at vi kan trene oftere og bedre enn i dag. Dette er nok ikke realistisk å få til før Paralympics i 2010, men vi håper det skjer noe etterpå, sier Skogstad.

– Ingenting er kommet av seg selv

1. visepresident Hedi Anne Birkeland sier at det skjer mye spennende på grasrota til Norges Fleridrettsforbund. (Foto: NIF)

Norges Fleridrettsforbund, som huser boccia, petanque, teppecurling og Friskis&Svettis, har vært i drift i snart ett år. Hva har det ferske forbundet utrettet og lært dette året?

- Det første året har vært både spennende og utfordrende, og ikke minst har vi alle lært mye, sier 1. visepresident Hedi Anne Birkeland.

Idrettene i det nye særforbundet har særlig lært er at det tar tid å bli kjent, finne et felles ståsted og finne ut hvordan man gjør ting.

- Det fantes ingen oppskrift på hvordan vi skulle gjøre ting. Få eller ingen hadde svarene til oss når vi spurte. Derfor har noe tid gått med til å finne ut av det selv, sier Birkeland.

Funnet sammen

Det var 1. januar 2008 at Norges Fleridrettsforbund formelt ble et særforbund i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).

- Vi fikk et organisasjonsnummer, en bankkonto og økonomiske tildelinger. Vi fikk en nettside opp å gå, og vi fikk

etablert et arbeidsutvalg og et styre. Vi har funnet en felles grunnpilar for videre samarbeid, blitt kjent med hverandre og funnet ut hva som er de mest fornuftige arbeidsmetodene og oppgavefordelingene. Tre svært ulike grupper har funnet sammen i et noe rart og kanskje, for dem som vurderer det utenfra, litt klønete partnerskap, sier Birkeland.

Alle idrettene i det nye fleridrettsforbundet hadde ballast med seg, alt fra arbeidsrutiner, forventninger, ønsker og vaner.

- Dette har vi funnet ut av og tatt det beste med oss videre. Vi har klart å opprettholde aktiviteten for alle gruppene. Seksjonsstyrene jobber godt, og på grasrota skjer det mye spennende, sier Birkeland.

Likeverdige

Det nye forbundet har lært at selv om idrettene er veldig forskjellige, både i størrelse og utførelse, så kan man jobbe sammen og være likeverdige i et partnerskap.

- Ingen betyr mer eller er viktigere enn andre, og alle har vært villige til å svelge små og store kameler underveis, sier Birkeland.

Fleridrettsforbundet har i dag en ansatt generalsekretær i 20 prosent stilling og en idrettskonsulent i 100 prosent stilling som deles mellom boccia, teppecurling og petanque.

- Samarbeidet mellom Friskis & Svettis og de andre i forbundet er viktig og vil bety mye for fremtiden for forbundet, sier Birkeland.

Utfordringene

På spørsmål om hva som er forbundets største utfordring framover, svarer Birkeland:

- Det er å rekruttere flere til aktivitet, skape flere og bedre aktivitetstilbud og ikke minst at seksjonene i vårt forbund klarer å samarbeide enda tettere.

Visepresidenten ramser opp noen eksempler:

- Kan en bocciaklubb benytte seg av treningslokalene til Friskis og Svettis (F&S) gjennom at bocciaspillere deltar på treningene til F&S og utøvere fra F&S spiller boccia?
- Kan Petanque-spillerne delta i bocciaktiviteter innendørs om vinteren og samtidig skape flere treningsarealer til sine utøvere?

- Kan forbundet klare å få flere barn og unge til aktivitetene og gjøre idretten attraktiv nok til at de blir med over tid - i konkurranse med alle andre idrettstilbud som finnes?
- Klarer forbundet å holde liv i og hjelpe de eldste helsesportslagene og handikapidrettslagene til å opprettholde sine aktiviteter for alle grupper, samtidig som de er åpne for nye, yngre og mer radikale medlemmer enn de som er der fra før?
- Klarer forbundet å tilrettelegge slik at boccia, som er et lavterskeltilbud for personer med store funksjonsnedsettelser, vokser samtidig som gruppen med bocciaspillere som ikke er klassifisert også øker?
- Klarer forbundet å skape en toppidrett både i petanque og boccia som både er i utvikling nasjonalt og hevder seg internasjonalt?

- Det meste av dette arbeidet er langsiktig. Ingenting vil skje over natten, heller ikke gjennom et år, men muligens over flere tingperioder. Vårt første ting, som er i mars i 2009, vil kanskje gi oss noen svar. Noen radikale endringer i representasjon og organisasjon kan det også bli. Vi har jo lært mye underveis det første året, sier Hedi Anne Birkeland.

Fortsatt i startgropa

Idrettskonsulent Ragnild Mizda i Norges Fleridrettsforbund føler at fleridrettsforbundet fortsatt er i startgropa.

- Vi har fortsatt mye som skal på plass. Det er en gruppe som jobber med håndboka, internettsidene er fortsatt under arbeid og prosedyrer og rutiner for mange områder er ennå ikke ferdig, sier Mizda.

Mizda mener at seksjonene boccia/teppecurling og petanque har hatt flere utfordringer enn Friskis&Svettis.

- De har fått en helt ny hverdag. Boccia/teppecurling har mindre ressurser enn før. De må basere seg mer på frivillighet. Dette setter større krav til klubbene ute samt ryddighet og arbeidsvilje i seksjonsstyret. Det vil nok ta litt tid før man har gode nok arbeidsmetoder på plass. Når det gjelder petanque, som

ikke vært en del av norsk idrett før, så må de nå forholde seg til lover og retningslinjer. De har imidlertid fått flere muligheter og ressurser til å skape mer aktivitet.

- På hvilke områder har forbundet lært mest dette året?

- At ting ofte tar mye lenger tid enn man tror. Dette har nok til en viss grad gått utover medlemmene våre. Det har derfor vært viktig for forbundet å være åpen om dette slik at medlemmene har forståelse for hva som skjer.

- Har forbundet de samme idrettene om 4 år?

- Det er litt usikkert. Kanskje forsvinner noen og andre kommer inn. Det viktigste er at det ikke blir for mange seksjoner. Det øker faren for uenighet.

Mizda sier at livet i fleridrettsforbundet leves i seksjonene.

- Styret i forbundet er også opptatt av at seksjonene i hovedsak skal styre seg selv. Seksjonene er og driver forskjellig, og det er derfor nødvendig at de har "selvstendige liv".

Idrettskonsulent Ragnild Mizda i Norges Fleridrettsforbund.

Vi får et innblikk i en seilers hverdag i denne VM-rapporten fra Bjørnar Erikstad. (Foto: Thorleif Leifsen)

En rapport fra et VM

Bjørnar Erikstad deltok i VM for 2.4mR i seiling på Gran Canaria i slutten av oktober. Han har i etterkant laget en rapport fra dette mesterskapet som samlet 50 deltakere.

“Antall deltakere i årets VM var litt færre enn vanlig, men det må man kanskje regne med når man arrangerer på en øy som er vanskelig og dyr å komme seg til. Selv om feltet ikke var like stort som forrige år, hadde de aller beste funnet veien og det var også jevnere enn på mange år.

Mitt mål for VM var å seile så godt som mulig, starte bra, være med på det første skiftet og vinne min side. Jeg var spent på hvordan jeg ville seile etter Paralympic, spesielt fordi det var meldt lett vind og forholdene virket like som i Qingdao.

Vi ankom noen dager før og fikk god trening. Forholdene var lette, men siden vinden kom fra nordøst var det relativt store bølger. Under treningen viste mine anelser om dårlig fart seg å være riktig. Jeg bestemte meg for å ta ut spila i fokka, som vi etter evalueringen i Kina mente var noe av årsaken til den dårlige farten. Det ga med en gang en bedre følelse i båten, og det virket som jeg gikk fortere med denne lille endringen.

Det var planlagt å seile i fem dager med to seilaser hver dag. Personlig liker jeg å seile tre seilaser hver dag, og seile over fire dager. Men det var helt greit at vi ikke hadde tre seilaser etter som det var en times seiling ut til banen.

De to første dagene hadde vi lett vind, før et vindsystem kom inn og ga oss mye vind de tre siste dagene. Fortsatt er det slik at jeg seiler best i mye vind, og det viser poengsamlingen for VM et greit sam-mendrag av. I løpet av de to første dagene samlet jeg 92 poeng. Og de tre siste dagene samlet jeg 80 poeng, og da var det to seilaser mer. Jeg har i de siste VM ligget rundt 20. plass, så jeg er fornøyd med 18. plassen jeg fikk. Spesielt var jeg fornøyd med mange plasseringer rundt 10. plass i mye vind. Det er spennende å seile i fire meter sjø når fribordet er 30 centimeter, men jo hardere forholdene var jo bedre gikk det for meg. Det var mange ganger at man ikke så hvor konkurrentene befant seg. Og startlinjen var om mulig

enda vanskeligere å finne enn det ellers har vært.

Den seilasen jeg er mest fornøyd med var en 11. plass. I denne seilasen fikk jeg en bra start, seilte klokt på første kryssen og rundet topp 10. På lensen seilte jeg som alltid fort og gjorde noen strategiske riktige valg og rundet to på lensemerket. Den neste kryssen seilte jeg veldig bra og ledet lenge, og rundet veldig tett sammen med de fire første båtene. Den påfølgende lensen bestemte jeg meg for å jakte på de to som ledet og lå nærmest meg. Vi gikk veldig likt på hele lensen, og idet vi skulle runde lensemerket var det veldig jevnt. For å ha en mulighet for seier valgte jeg motsatt gatemerke enn de andre. Da er man ikke dekket av konkurrentene, og har friere valg.

Dessverre kom det en 20 graders vind-kantring akkurat i det jeg rundet. Jeg tapte derfor en del båt lengder kun på valg av gatemerke, og jeg kom i utakt med skiftene opp mot mål. Men det var veldig gøy å se at farten er akkurat like god som konkurrentene. Det skortet på mangelen på erfaring og selvtillit ved å ligge i toppen.

Jeg lærte mye av den situasjonen, og de erfaringene jeg trakk av den gjorde at jeg tjente flere båter i de siste seilasene i VM. Og forhåpentligvis også i de kommende seilasene.”

*Det jobbes internasjonalt og nasjonalt for å utvikle idrettsspesifikke klassifiseringsregler som sikrer utøverne mest mulig rettferdige konkurranser.
(Foto: NIF)*

Sikre rettferdige konkurranser

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) vil i 2009 gå i gang med arbeidet for å ivareta sin rolle og sitt ansvar i forhold til en ny klassifiseringskode, inkludert utviklingen av en nasjonal strategi for klassifisering.

Gjennom retningslinjer og standarder på områder som er felles for alle idretter er klassifiseringskodens mål å bidra til utviklingen av idrettsspesifikke klassifiseringsregler som sikrer utøverne mest mulig rettferdige konkurranser.

I midten av november var over 30 deltakere fra Norge, Sverige og Island samlet i Oslo å få en innføring i IPCs klassifiseringskode, samt å diskutere hvilken betydning denne vil få nasjonalt. Innleder var Terrie Moore fra IPCs klassifiseringskomité.

- Bakgrunnen for seminaret er at IPC i 2003 utviklet en strategi for klassifisering med det overordnede målet å bidra til utviklingen av nøyaktige og pålitelige klassifiseringssystemer, samt implementering av disse, sier Gøril Hansen, konsulent idrett for funksjonshemmede i NIF.

Elementene

Hansen sier at strategien inneholder tre elementer:

1. Klassifiseringskoden.
2. Internasjonale standarder.
3. Gode eksempler.

- Klassifiseringskoden ble godkjent av IPCs generalforsamling i 2007, og starten av Paralympic i Beijing var siste frist for IPCs medlemmer for å signere koden. NIF har som NPC Norge signert koden, sier hun.

- Koden skal være spesifikk nok til å harmonisere områder innen klassifisering hvor standardisering er nødvendig, og inkluderer internasjonale standarder som gir tekniske og operasjonelle krav, sier Hansen.

De internasjonale standardene som er utviklet er:

1. Evaluering av utøvere.
2. Protester og appeller.
3. Utdanning og sertifisering av klassifisører.

- I tillegg til internasjonale standarder er modeller for gode eksempler under utvikling. Disse skal blant annet vise gode løsningene innen ulike områder av klassifisering, sier Hansen.

NPC rolle og ansvar

Som nasjonal paralympisk komité har NIF en klart definert rolle og ansvar som inkluderer:

- Å se til at landets klassifiseringsbestemmelser er i overensstemmelse med koden.

- Å utvikle og implementere en strategi for hvordan NIFs medlemmer skal oppfylle koden, samt hvordan en skal håndtere saker hvor en ikke oppfyller koden.
- Å initiere utviklingen av en nasjonal strategi for klassifisering, inkludert utdanning.
- Å anbefale nasjonale særforbund at deres klassifiseringsreglement oppfyller kravene i koden.

Nordisk samarbeid

Frist for implementering er starten av Paralympics i Vancouver i 2010.

Hovedanbefalingen som kom fra seminarets deltakere er et nordisk samarbeid innen klassifisering, hvor man i fellesskap jobber for å løse utfordringene og tilfredsstillere kravene i klassifiseringskoden.

- Rent konkret kan dette være en felles nordisk database over klassifisører, og hvor klassifisører kan benyttes på tvers av landegrensene. Dette inkluderer at man ser på utdanningsbehov av klassifisører i et nordisk perspektiv, og ikke i et nasjonalt perspektiv. Det vil bli tatt initiativ ovenfor Nordisk Handikapidrettsforbund (Nord-HIF) for å sette klassifisering på agendaen, slik at dette kan løftes opp på et høyere nivå, sier Hansen.

1600 på Kunnskapsturneen

Kunnskapsturneen 2008 med temaet "Fra lokal inkludering til internasjonal suksess" er vel i havn. Årets turne, som ble arrangert i Harstad, Ålesund, Bergen, Skien og Lillestrøm, kan man trygt si ble en stor suksess med rundt 1600 deltakere.

Det er tredje gangen at Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har stått som arrangør av Kunnskapsturneen i samarbeid med Norsk Tipping. I tillegg har flere idrettsråd, idrettskretser og andre vært sterkt involvert i arbeidet rundt avviklingen av turneen.

I år satte turneen fokus på idrett for funksjonshemmede. Og aldri har turneen vært så godt besøkt som denne gangen. Blant foredragsholderne var også Alexander Dale Oen, Dagfinn Enerly, Cato Zahl Pedersen, Tommy Urhaug, Mariann Vestbøstad, Marianne Mæland, David Lega, Bjørnar Erikstad, Helge Gudmundsen, Øyvind Sletten, Liv Tone Lind, Frode Kyvåg, Trond Giske, Tove Paule og Inge Andersen.

Foruten spennende foredrag, fikk deltakerne muligheten til å prøve ut en rekke idretter og aktivitetshjelpemidler.

På de neste to sidene får du et innblikk i hva som skjedde under Kunnskapsturneen 2008.

Spennende bok om:

Svømmeopplæring og funksjonsnedsettelse

Norges Svømmeforbund er kommet ut med ei ny bok: "Fra lek i vann til svømming. Om svømmeopplæring og funksjonsnedsettelse". Boka er skrevet for alle som skal være med eller undervise barn og voksne, som på grunn av en funksjonsnedsettelse, trenger litt ekstra hjelp på veien mot svømmedyktighet.

- Boka gir det praktiske og teoretiske grunnlaget for å kunne tilpasse svøm-

meundervisningen for personer med en funksjonsnedsettelse, enten opplæringen foregår som spesialundervisning eller inkluderende gruppeundervisning, sier Kristin Homb, idrettskonsulent i svømmeforbundet.

Bokas første del er en praktisk del om hvordan man hjelper elever med en funksjonsnedsettelse i vannet og om vanntilvenning og kjerneøvelsene: Dykke, flyte, gli og framdrift.

- Det er forsøkt å lage en syntese av Norges Svømmeforbunds opplæringsmetodikk og tradisjonen fra Halliwick-metoden. Bokas praktiske del bygger på metodikken fra "Slik lærer du å svømme" (Madsen/Irgens, 2005) og "Med funksjonshemmede i bassenget" (Bull m.fl. 1992), sier Homb.

Bokas andre del er en teoretisk del om de muligheter elever med funksjonsnedsettelse har for stabilitet og bevegelser i vann.

- Det er også en del om hvilke hensyn som bør tas i svømmeopplæringen for personer med funksjonsnedsettelse og hvordan svømmehallen bør tilrettelegges, sier Homb.

I slutten av boka er det informasjon om konkurransesvømming og klassifisering slik det foregår nasjonalt og internasjonalt.

- Dette som en orientering til instruktører og trenere som skal gi framtidige svømmere råd og veiledning, sier Homb.

Med den nye boka som utgangspunkt, planlegger Norges Svømmeforbund flere kurs fra 2009.

- Dette vil være kurs som retter seg mot instruktører, trenere og andre som jobber med personer med funksjonsnedsettelse. Kursene er ikke ferdig utarbeidet enda, men de som vil lære mer om svømmeopplæring for personer med funksjonsnedsettelse kan bare ta kontakt, sier Kristin Homb – som treffes på e-post kristin@svømming.no og tlf. 21 02 96 73.

Boka "Fra lek i vann til svømming. Om svømmeopplæring og funksjonsnedsettelse" er skrevet av Nina Kahrs og Trude Halvorsen. Begge har mange års erfaring med svømmeopplæring for personer med funksjonsnedsettelse.

Utgivelsen av boken og kursene er støttet med midler fra stiftelsen Helse og rehabilitering.

Boka kan kjøpes i [Idrettsbutikken](#).

(Foto: Ole-Wilhelm S. Norseng)

Utmerkelser til svømmere

Cecilie Norland Drabsch (t.h. på bildet) fra Stavanger HAIK har i etterkant av sin gullmedalje i Paralympics i Beijing mottatt flere priser. Først fikk hun [Regjeringens paralympiske ærespris](#) for 2008, deretter [Rogaland fylkeskommunes Bragdpris](#) 2008.

Sammen med Mariann Vestbøstad (t.v. på bildet) fra Vestkantsvømmerne mottok hun tidligere i høst også utmerkelsen "Årets funksjonshemmede svømmer" fra Norges Svømmeforbund.

Et aktivt nettverk

I Norge finnes det mange personer som har gode og generelle kunnskaper om idrett for funksjonshemmede. En god del av disse tilhører et nettverk som Norges idrettsforbund og paralympiske komite (NIF) skolerer og følger opp.

Nylig ble det arrangert ei samling for nettverkspersoner i Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag. På samlingen fikk deltakerne faglig påfyll, utvekslet erfaringer, besøkt lokale idrettslag og tatt del i aktiviteter.

Erfaringsutveksling er en viktig del av ei nettverkssamling. På bildet ser vi fra Jens Petter Dahle (f.v.), Thorleif Eliassen og Stig Andreassen diskuterer temaet "Inkludering og tilrettelegging i idrettsskole". (Alle foto: NIF)

På samlingen i Skogn fikk nettverksdeltakerne blant annet prøve el-innebandy. Her ser vi Stig Morten Sandvik (midten) i aksjon mot spillere fra Levanger Helsesportslag.

*Lengst til høyre:
Sigmund Julshamn ga deltakerne økt kunnskap i idretten boccia.*

Fokus på rekruttering

Rekruttering av funksjonshemmede utøvere er ei stor utfordring for norsk idrett. Integreringsutvalget i idrettsforbundet inviterte derfor i slutten av oktober til seminar som hadde som mål å øke fokuset på dette temaet.

En rekke innledere belyste temaet før deltakerne beveget seg inn i en kafédialog der målet var å få fram innspill på

hvordan man kan få rekruttert flere funksjonshemmede. Et godt besøkt seminar hadde representanter fra en rekke særforbund, interesseorganisasjoner, helsesportssentre, idrettslag, kommuner og andre.

Det er skrevet referat fra seminaret. De som ønsker å få det tilsendt, kan ta kontakt med Gøril Hansen på telefon 21 02 94 82 eller e-post: goril.hansen@idrettsforbundet.no

Stolt over tilrettelagt anlegg

Trondheims befolkning har fått et flott idretts- og friluftsanlegg ved Haukvatnet på Byåsen. (Foto: NIF)

Trondheim Handicapidrettslag er stolt over å kunne disponere et flunkende nytt og tilrettelagt idretts- og friluftsanlegg ved Haukvatnet på Byåsen.

Den 2,5 kilometer lange rullestølløypa rundt vatnet er oppgradert, og til Høstdagen ved Haukvatnet i høst sto et nytt bygg for kano, kajakk og båt klart like ved den flotte hytta som klubben forvalter.

- Vi håper å kunne øke medlemsmassen, spesielt blant de unge, når vi nå har fått et slikt fantastisk anlegg. I det hele tatt framstår anlegget rundt Haukvatnet som et eksempel til etterfølgelse, sier THIL-leder Hildur Natås.

Anlegget, som eies av Trondheim kommune, ble høytidelig åpnet av Trondheim-ordfører Rita Ottervik under Høstdagen ved Haukvatnet. I år hadde arrangementet, som ble arrangert for 16. gang, rundt 700 deltakere.

Det har tatt noen år å få opprustet anlegget som har kostet nesten tre millioner kroner. Over 200.000 kroner av dem har Trondheim Handicapidrettslag og Sør-Trøndelag Idrettskrets spyttet inn, resten kommer fra spillemidler og Trondheim kommune.

Marthe og Joralfs Hjelpfond

Stiftelsen Marthe & Joralfs Hjelpfond, som ble etablert i 2001, har som formål å gi midler til lag/organisasjoner som arrangerer friluftsansettelse for funksjonshemmede i alle aldre i Nord-Trøndelag.

Det kan søkes om full dekning av kostnadene knyttet til et arrangement/tiltak. Søknad skal være sendt Hjelpfondet før arrangementet avholdes og inneholde oversikt over arrangementets tidspunkt/periode, hvilke grupper som skal delta, forventet antall deltakere og budsjett for tiltaket som viser egenandeler, tilskudd og totale kostnader. Søknaden skal også vise klart hvilken organisasjon som er ansvarlig for gjennomføring av tiltaket. Deltakerne kan være fra hele landet, men arrangementet må gjennomføres i Nord-Trøndelag for at Hjelpfondet skal gi støtte.

Søknad om midler fra Marthe og Joralfs Hjelpfond skal sendes til: Marthe og Joralfs Hjelpfond, v/ FFO Nord-Trøndelag, Ogdalsveien 2, 7713 Steinkjer, eller på e-post til: ffo.olaug@gmail.com. Se også nettsidene: www.hjelpfondet.no

Stenges ute fra fritidstilbud

En rekke barrierer hindrer barn og unge med funksjonsnedsettelse å ha et fritidstilbud på lik linje med andre barn. Faktorer som kommunestørrelse og økonomi har betydning for det lokale fritidstilbudet, skriver **dok** (nasjonalt dokumentasjonsenter for personer med nedsatt funksjonsevne).

Rambøll Management har på oppdrag for Kunnskapsdepartementet gjennomført en kartlegging av fritidstilbudet til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Rapporten som nå foreligger viser at barn med nedsatt funksjonsevne lettere enn andre faller utenfor fritidstilbud. Den viser at det er lite fokus på fritidstilbudet til barn og unge ved fylkesmannsembetene og i fylkeskommunene. I funnene fra kartleggingen fremkommer det blant annet at grupper som har flere og bedre tilrettelagte tilbud er hovedsakelig barn og unge med utviklingshemninger, dette gjelder i særdeleshet barn med downs syndrom.

Last ned rapporten Kartlegging av fritidstilbudet til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Informasjon om idrett for funksjonshemmede

På nettsidene www.idrett.no (klikk på linken "Funksjonshemmede") er det mulig å laste ned mye nyttig informasjon om idrett for funksjonshemmede. Her er en oversikt over det du kan finne på disse nettsidene:

- Arrangementsguide, kurs, temakvelder, konferanser
- Materiell
- Idébank
- Aktivitetshjelpemidler
- Kontakter i særforbund og idrettsforbundet
- Nettsider til alle særforbund
- Klassifisering
- Hvordan komme i gang med idrett?
- Nyttige linker
- Søkemidler
- Medaljeoversikt i Paralympics og deaflympics
- Nyhetsbrev
- Historikk
- Presseklipp

El-innebandy på Nes

Nes Innebandyklubb er kommet i gang med El-innebandy for funksjonshemmede. Det trenes i Neshallen hver tirsdag kl. 1800-1900. Trenerer er Svein Bråten og Bettina Bråten. Ønskes mer informasjon om tilbudet, ta kontakt med Svein på telefon 994 62 156. Les mer om El-innebandy på nettsidene til Norges Bandyforbund.

17 utøvere til World Games 2009

Special Olympics World Winter Games arrangeres i 2009 i Boise, Idaho (USA). Special Olympics Norge (SON) har i samarbeid med Norges Skiforbund tatt ut en norsk tropp bestående av 17 utøvere og fem trenere. I tillegg reiser en stab på to personer fra SON for å bistå delegasjonen under USA-oppholdet.

Kurs- og arrangementsguide

Under finner du en knippe kurs, konferanser, seminarer, temadager og arrangementer innen idrett for funksjonshemmede i Norge. Følg ellers med på [særforbundenes nettsider](http://særforbundenes.nettsider) hvis man ønsker informasjon innen en spesifikk idrett.

JANUAR:

Januar og utover:
11.-17. januar:

[Skiaktivitet for funksjonshemmede i Oslo og Akershus.](#)
[Barnas Ridderuke, Beitostølen.](#)

FEBRUAR:

Uke 5-6:
20.-22. februar:

[Utprøving av vinteraktivitetshjelpemidler, Valnesfjord.](#)
[Holmenkollen Special Olympics i langrenn og alpint for utviklingshemmede, Oslo.](#)

MARS:

22.-29. mars:

[Ridderuka, Beitostølen.](#)

APRIL:

25.-26. april:
29.-30. april:

[NM i boccia for lag, Trondheim.](#)
[Midt-Norsk Hjelpemiddelmess + utprøving av idretter for funksjonshemmede, Trondheim.](#)

MAI/JUNI:

22.-24. mai:
26. mai-13. juni:
6.-7. juni:

[Vivil-lekene, Oslo.](#)
[Aktiv i rullestol, Beitostølen.](#)
[Juniorlekene, Oslo.](#)

JULI/AUGUST:

28. juli-8. august:
11.-22. august:

[Fjellfunkis, Beitostølen.](#)
[Sophie-dagene, Beitostølen.](#)

AUGUST/SEPTEMBER:

19. august-12. september: [Aktiv i rullestol, Beitostølen.](#)

Dette bildet er tatt under Ridderuka på Beitostølen i 2008. 22.-29 mars 2009 er det klart for et nytt arrangement. (Foto: NIF)

Fartsfylt og moro

Stadig flere får øynene opp for El-innebandy. I begynnelsen av november sto Levanger Helsesportslag for første gang som arrangør av ei turnering i Skognhallen, og her deltok det lag fra Trondheim, Levanger, Lillestrøm, Bærum og Sandefjord.

El-innebandy er et fartsfylt spill som spilles med spesialstoler og en innebandyball. Personer med større funksjonsnedsettelse kan ha stor glede av dette spillet.

Les mer om El-innebandy på nettsidene til [Norges Bandyforbund](#).

Les mer om turneringen i Levanger på nettsiden til [Levanger Helsesportslag](#).

Det er action og spenning for spillerne i El-innebandy.

Glade spillere etter ei scoring.

(Alle foto: NIF)

Idrettsforlaget Akilles lanserer boka "Det beste ligger foran oss"; historien om Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund 1997-2007. I boka finner du blant annet bidrag fra Prinsesse Märtha Louise, Tove Paule, Odd Roar Thorsen, Hilde Oftedal, Hedi Anne Birkeland og Arne Fagerlie. Redaktør er Astrid Skår.

Utgiveren ønsker å gi leseren innsikt i, og forståelse for, viktigheten av inkluderingsarbeidet som pågår i norsk idrett, og dermed motivere til å føre integreringsprosessen videre.

Fram til Idrettstinget i mai 2007 hadde alle særforbund tatt et formelt ansvar. NFI ble lagt ned i 2007. Hva skjedde i denne tiårsperioden? Ble målene nådd?

Målgruppene for boka er alle som jobber i norsk idrett, spesielt de som arbeider med dette området. Dessuten vil alle (klubber, ledere, trenere, aktive, foresatte) som på grasrotnivå har vært involvert i prosessen, ha nytte av boka. Idrettens støtteapparat, helsepersonell, politikere, sponsorer, og relevante organisasjoner vil her få en god oversikt over NFIs tiårige historie.

Les mer om boka på [Akilles](#).